

WIE IS ...?

**HASAN SULEIMAN,
RADJA BOELAN VAN HILA**

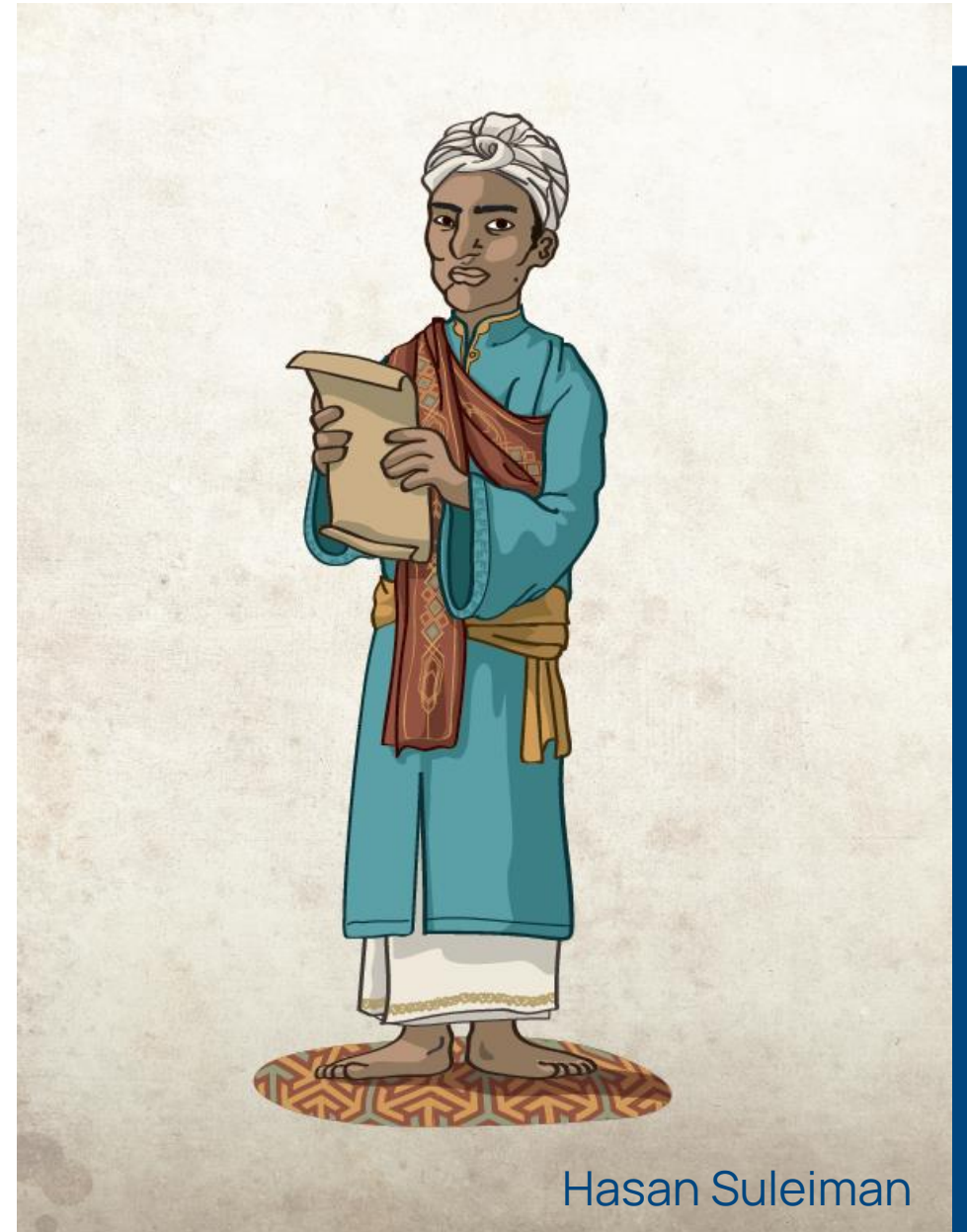
**MOLUKSE VOETSTAPPEN DOOR DE GESCHIEDENIS:
ZESTIEN VERHALEN OVER HISTORISCHE PERSONEN**

1701

Het was het jaar 1679. De man die bij Hasan Suleiman, de *orang kaja* (dorpshoofd) en *imam* (voorganger) van Hila werd ontboden, heette Jan Patilima. Hij kwam als afgezant van de sultan van Ternate. In plechtige bewoordingen legde Jan Patilima uit dat de sultan een oorlog wilde beginnen tegen de Nederlanders. Dat stond ook in een brief die hij bij zich had. Hasan Suleiman keek bedenkelijk. 'Dit kan gevaarlijk worden. Ik moet oppassen, als de Nederlanders hier achter komen...' Het was duidelijk dat hij niet erg enthousiast was over het plan.

Een paar maanden later legde Hasan Suleiman op Casteel Victoria (in de huidige stad Ambon) een nieuwe eed van trouw af bij de Nederlanders. Hij werd niet gestraft, hoewel hij er wel van verdacht werd tegen de Nederlanders samen te zweren.

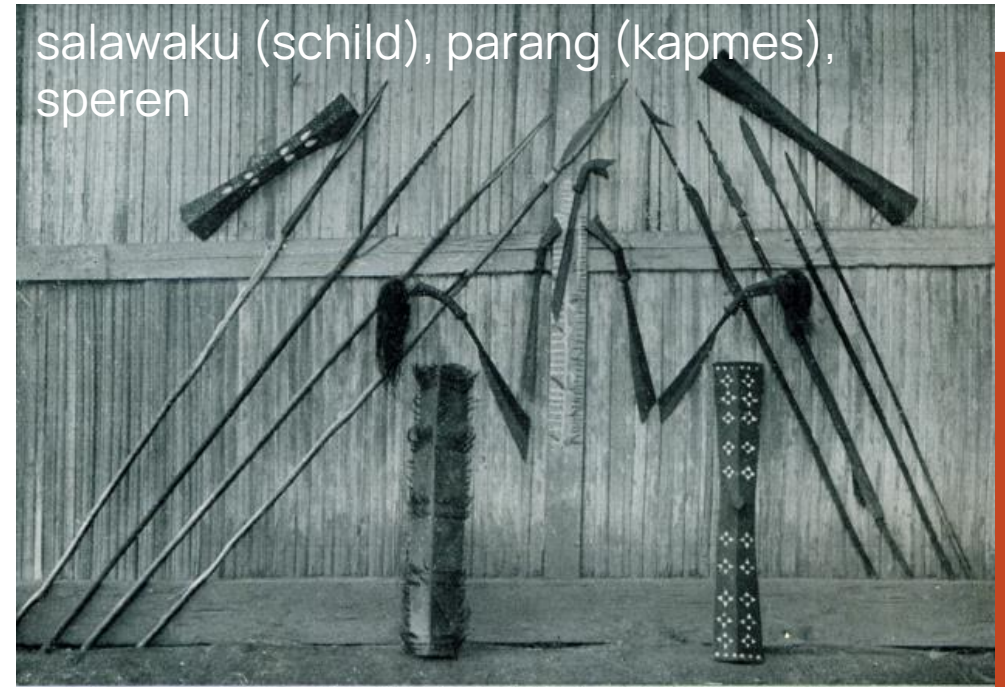
Hasan Suleiman

Jan Patilima was verraden en gevangengenomen. Inmiddels was hij al geëxecuteerd en zijn hoofd was in Hila op een staak gezet om de mensen af te schrikken. 'Mijn geluk is dat ik toen erg terughoudend was', dacht Hasan Suleiman bij zichzelf.

Negen jaar later was Hasan Suleiman behoorlijk trots. Maar hij verkeerde ook in tweestrijd. De Nederlanders hadden hem gevraagd om zitting te nemen in de Grote Landraad. Daar hebben de orang kaja's van de belangrijkste dorpen op het eiland Ambon zitting in. En daar worden belangrijke rechtszaken met de gouverneur besproken en besloten. Als je gevraagd wordt, is dat een grote eer, dacht Hasan Suleiman bij zichzelf. Maar een voorwaarde om tot de Grote Landraad toe te treden, was dat hij zijn functie als imam van Hila moest neerleggen. En als imam had hij grote invloed bij zijn mensen. Als hij zijn functie als imam zou neerleggen, moest hij een opvolger aanwijzen. 'Een opvolger heb ik wel', mompelde Hasan Suleiman, 'en dan neem ik zitting in de Grote Landraad.'

'Het is van groot belang dat de orang kaja van Hila, Hasan Suleiman, een zetel krijgt in de Grote Landraad', zei de gouverneur tegen zijn officieren. 'We moeten hem aan ons zien te binden, want hij is een machtig man met veel invloed bij de moslims op Ambon. Hij kan lezen en schrijven, ook in het Arabisch en Nederlands. Als hij geen imam meer is, wordt de kans kleiner dat hij met fanatieke moslims contacten onderhoudt. Dat is van belang voor de rust en orde in dit gebied.' 'Ja, we moeten zorgen dat hij een loyaal onderdaan wordt. We moeten hem dus vertrouwen schenken', zei een van de officieren.

Twaalf jaar later, in 1701, roffelden de *tifa's* in het dorp Hila. Mannen met *parang salawaku* deden een woeste krijgsdans en de oorlogskreten waren niet van de lucht. Maar de sfeer was gemoedelijk en helemaal niet oorlogszuchtig. Er was groot feest ter ere van orang kaja Hasan Suleiman. De mensen van Hila waren trots op hun orang kaja, want nu mocht hij de eretitel *Radja Boelan* voeren. Een eretitel die in 1662, toen de grootvader van Hasan Suleiman stierf, door de Nederlanders was afgeschaft. Maar toen Hasan Suleiman de krijgsdans van zijn mannen aanschouwde, wist hij dat de Nederlanders hem vertrouwden. Anders had hij die titel nooit gekregen. En hij wist ook dat die titel zijn leiderschap in Hila uitdrukte.

VERANTWOORDING

Auteur: Xaf Lasomer

Bron: 'Wie is ...?' serie in Papan Tulis, katern van het Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers in het magazine Marinjo 1998-2000, gebundeld in 2011

Bewerking/vormgeving: Nanneke Wigard, 2024

Meer weten?

Op de website [Vensters op de Molukse Geschiedenis](#) vind je meer informatie over de periode 1450-1950 en meer verhalen van historische personen

Illustraties:

Tekening Hasan Suleiman: Melroy Bisel, Lisa van den Broek en Vormgeving Onbekend bv (Vensters op de Molukse Geschiedenis)

Foto wapens: 'Een jaar in de Molukken' in: *De aarde en haar volken*, Roelfsema, 1917

Tekening tifa: Matthijs Souhoka (Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers)